การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่พิการทางการมองเห็นที่เรียนหลักสูตรต่างระดับ เกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ในกรุงเทพมหานคร

นางสาววรรณี จินตะเกษกรณ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการศึกษานอกระบบโรงเรียน ภาควิชาการศึกษานอกโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2542

ISBN 974 - 333 - 569 - 2 ถิบสิทธิ์บอง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A COMPARISON OF BLIND STUDENTS' OPINIONS IN DIFFERENT CURRICULUM LEVELS CONCERNING THE STATE OF THE NON-FORMAL GENERAL EDUCATION PROGRAMMES IN BANGKOK METROPOLIS

Miss Wannee Jintaketkorn

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education in Non-Formal Education

Department of Non-Formal Education

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 1999

ISBN 974 - 333 - 569 - 2

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักสึกษาที่พิการทางการมองเห็น หัวข้อวิทยานิพนธ์ ที่เรียนหลักสูตรต่างระดับเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ในกรุงเทพมหานคร นางสาววรรณี จินตะเกษกรณ์ โดย การศึกษานอกโรงเรียน ภาควิชา อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ อุ่นตา นพคุณ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ดร.ปาน กิมปี คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิตคณบดีคณะครุศาสตร์ (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร.พฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์) คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ Sem (ชางอน ประธานกรรมการ (รองศาสตราจารย์ คร.สุรกุล เจนอบรม) (ดร.ปาน กิมปี) (นายบุญสม นาวานูเคราะห์)

(คร.ชาญชัย ยมคิษฐ์)

นางสาววรรณี จินตะเกษกรณ์: การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักสึกษาที่พิการทางการ มองเห็นที่เรียนหลักสูตรต่างระดับเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ในกรุงเทพมหานคร (A COMPARISON OF BLIND STUDENTS' OPINIONS IN DIFFERENT CURRICULUM LEVELS CONCERNING THE STATE OF THE NON - FORMAL GENERAL EDUCATION PROGRAMMES IN BANGKOK METROPOLIS) อ. ที่ปรึกษา: ศาสตราจารย์อุ่นตา นพคุณ, อ. ที่ปรึกษาร่วม: คร. ปาน กิมปี 149 หน้า ISBN 974 - 333 - 569 - 2

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่พิการทางการมองเห็นที่เรียน หลักสูตรระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เกี่ยวกับสภาพการจัด การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ และเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาทั้ง 3 ระดับ ในด้านหลักสูตร ด้านครูประจำกลุ่ม ด้านนักศึกษา ด้านกระบวนการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนรู้ และด้านการวัดผลและ ประเมินผล กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย นักศึกษา 94 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แถบเสียงแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูล โดยหา ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบน-มาตรฐาน และค่าเอ็ฟ (F - test) และใช้วิธีทดสอบของเชฟเฟ

ผลการวิจัย เมื่อพิจารณาแยกเป็น 6 ด้าน และแยกทุกระดับการศึกษา พบว่า นักศึกษามีความ คิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ในกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ เห็นด้วยมาก

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนคะแนนเฉลี่ยเกี่ยวกับความคิดเห็น ของนักศึกษาระดับประถม ศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนค้น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ด้านหลักสูตร ด้านการวัดผลและประเมินผล มีความคิดเห็นแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 ส่วนค้านนักศึกษา ด้านกระบวนการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนรู้ แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

ภาควิชา

การศึกษานอกโรงเรียน

สาขาวิชา

การศึกษานอกระบบโรงเรียน

ปีการศึกษา 2542

ลายมือชื่อนิสิท..

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม:

4083765227 MAJOR NON-FORMAL EDUCATION

KEY WORD: BLIND STUDENTS' NONFORMAL GENERAL EDUCATION WANNEE JINEAKETKRON: COMPARISON OF BLIND STUDENTS' OPINIONS IN DIFFERENT CURRICULUM LEVELS CONCERNING THE STAGE OF THE NONFORMAL GENERAL EDUCATION PROGRAMMES IN BANGKOK METROPOLIS. THESIS ADVISOR: PROF. OONTA NOPAKUN AND THESIS CO-ADVISOR: PAN KIMPEE. Ph. D. 149 pp. ISBN 974 - 333 - 569 - 2

This research intends to undertake the comparative study on the different opinions among the blind students attending primary education curriculum level, lower secondary education and upper secondary education levels concerning the stage of nonformal general education programme arrangement, as well as development of course curriculum, group facilitators, the learners, learning processes, learning media, as well as follow-up and evaluation of the programmes. The research target group comprises of 94 students. The research instrument used for data collection were cassette tape, questionnaires and interview form. Data analysis was done through the findings of percentage, mean, standard deviation and F-test, in which Scheffe' method was used as the test method.

The research findings, when consider 6 areas as mentioned and divide by educational levels, it is found that the students have similar positive opinion over the management of general education in Bangkok region.

In terms of the result of analysis on grade point average, the students at all levels have significantly difference on statistic of .05, while the opinions of group facilitators have no significantly difference at all. In terms of students, the significantly difference is at .01, while the learning process have significantly difference on statistic of .01 learning process have significantly difference at .01, and follow-up and evaluation have significantly difference on statistic of .05.

การศึกษานอกโรงเรียน ภาควิชา

สาขาวิชา การศึกษานอกระบบโรงเรียน

ปีการศึกษา 2542

ลายมือชื่อนิสิต Wannee Jinta Rethan ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา Canto Maskin ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม Pam Kimpee

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จกุล่วงลงไปได้ด้วยความอนุเคราะห์อย่างดียิ่งจากศาสตราจารย์ อุ่นตา นพคุณ และ คร.ปาน กิมปี ที่กรุณาคูแลเอาใจใส่ ให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยแก้ไข และตรวจสอบการ ทำวิทยานิพนธ์ทุกขั้นตอน ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านในภาควิชาการศึกษานอกโรงเรียนที่ได้ประสิทธิ์ประสาท วิชาความรู้ และให้ความเมตตาเสมอมา

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้ให้ความกรุณาในการตรวงเครื่องมือในการวิจัย บัณฑิต วิทยาลัย ที่กรุณาให้ทุนอุดหนุนส่วนหนึ่งในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ และสุดท้ายจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัยสถาบันที่เป็นแหล่งความรู้และประสบการณ์อื่นมีค่ายิ่ง

ขอขอบพระคุณบุคคลผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับการเรียนการสอน ทั้ง 7 ท่าน ที่กรุณาให้ข้อมูล ในการสัมภาษณ์ ซึ่งเป็นประโยชน์ในการวิจัยเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณท่านผู้อำนวยการ อาจารย์กรุณา ตติยรัตนากรณ์ และอาจารย์ทุกท่านของสถาบัน ส่งเสริมมาตรฐานการศึกษานอกโรงเรียน ที่ให้โอกาสและให้คำแนะนำในการวิจัยเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณอาจารย์วิไลพรรณ สมตระกูล ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบด้านภาษา อังกฤษ จนงานวิจัยนี้สำเร็จลงด้วยดี

ขอขอบคุณเพื่อนนิสิต และเพื่อนทุกท่านที่ได้ให้ความช่วยเหลือ แนะนำ และให้กำลังใจตลอดมา คุณค่า คุณความดีที่พึงมี และประโยชน์จากการวิจัยครั้งนี้ ขอน้อมบูชาในพระคุณของคุณพ่อ คุณแม่ และ คุณตาคุณยาย

วรรณี จินตะเกษกรณ์

สารบัญ

	หน้	1
บทคัดย่อภาษาไทย		
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ຈ	
กิติกรรมประกาศ	n	
สารบัญ	v	
สารบัญตาราง		
สารบัญภาพ	ญ	
บทที่		
เ บทนำ	1	
	1	
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5	
	5	
	6	
	7	
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	7	
ข้อจำกัดในการวิจัย	9	
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย	9	
2 วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง		
ตอนที่ 1 ความหมายของความพิการทางการมอ	งเห็น10	
1. ความหมายของคนพิการ	10	
2 ประเภทของความพิการ	10	
3. ความหมายของคนพิการทางการมองเห็น	12	
ตอนที่ 2 แนวคิดและทฤษฎีการจัดการสึกษาสำ	หรับคนพิการทางการมองเห็น12	
1. แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเ	ทำหรับ คนพิ การ12	
~	รมองเห็น13	
3. ลักษณะการจัดการเรียนการสอนสำหรับเ	านพิการทางการมองเห็น13	
4. ทฤษฎีการสอนคนพิการทางการมองเห็น	ของโลเว็นเฟลด์ (Lowenfeld)14	

	สารบัญ (ต่อ)
	5. การพัฒนาอักษรเบรลล์สำหรับคนพิการทางการมองเห็น
	6. ลักษณะอักษรเบรลล์
	7. หลักการเรียนอักษรเบรลล์ขั้นพื้นฐาน
	8. วิวัฒนาการอักษรเบรลล์ภาษาไทย
	ตอนที่ 3 สภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางใกล สำหรับคนพิการ
	ทางการมองเห็น
	1. ประวัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการทางการมองเห็น
	2. การจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ
	3. การศึกษาทางใกล
	ค้านหลักสูตร
	ค้านครูประจำกลุ่ม
	ค้านนักศึกษา
	ค้านกระบวนการเรียนรู้
	ค้านสื่อการเรียนรู้
	ค้านวัคผลและประเมินผล
	กิจกรรมการพบกลุ่ม
	4. ปัญหาการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญสำหรับคนพิการทางการมองเห็น
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
	กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย
	วิธีดำเนินการวิจัย
	1. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
	2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย
	3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
	4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
	5. การวิเคราะห์ข้อมูล
ļ	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.5

3

สารบัญ (ต่อ)	หน้า
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	98
สรุปผลการวิจัย	101
อภิปรายผล	110
ข้อเสนอแนะ	118
รายการอ้างอิง	
กาคผนวก	126
ภาคผนวก กรายนามผู้ทรงคุณวุฒิและรายนามบุคคลผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับ	
การจัดการเรียนการสอน	127
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	130
แบบสัมภาษณ์	131
แถบเสียงแบบสอบถาม	136
กาคผนวก ค หนังสือขอความร่วมมือ	141
กาคผนวกง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	146
ประวัติผู้วิจัย	149

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	นักสึกษาการสึกษานอกโรงเรียนสายสามัญที่พิการทางการมองเห็นในกรุงเทพมหานคร	37
2	จำนวนบุคคลผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนและนักศึกษาการศึกษา	
	นอกโรงเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางใกล ที่พิการทางการมองเห็น ใน	
	กรุงเทพมหานคร	48
3	รายละเอียดประชากรและการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง	49
4	จำนวนและร้อยละของนักศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษา	61
5	จำนวนและร้อยละของนักศึกษา จำแนกตามอายุ	61
6	จำนวนและร้อยละของนักศึกษา จำแนกตามเพศ	62
7	จำนวนและร้อยละของนักศึกษา จำแนกตามอาชีพ	62
8	จำนวนและร้อยละของนักศึกษา จำแนกตามสาเหตุความพิการ	63
9	ค่าเฉลี่ย (\overline{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนความคิดเห็นของ	
	นักสึกษาที่พิการทางการมองเห็นที่เรียนหลักสูตรต่างระดับเกี่ยวกับสภาพการจัด	
131	การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ในกรุงเทพมหานคร ค้านหลักสูตร	64
10	ค่าเฉลี่ย (\overline{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนความคิดเห็นของ	
	นักสึกษาที่พิการทางการมองเห็นที่เรียนหลักสูตรต่างระดับเกี่ยวกับสภาพการจัด	
	การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ในกรุงเทพมหานคร ค้านครูประจำกลุ่ม	67
11	ค่าเฉลี่ย (\overline{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนความคิดเห็นของ	
	นักสึกษาที่พิการทางการมองเห็นที่เรียนหลักสูตรต่างระดับเกี่ยวกับสภาพการจัด	
	การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ในกรุงเทพมหานคร ค้านนักศึกษา	70
12	ค่าเฉลี่ย (\overline{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนความคิดเห็นของ	
	นักศึกษาที่พิการทางการมองเห็นที่เรียนหลักสูตรต่างระดับเกี่ยวกับสภาพการจัด	
	การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ในกรุงเทพมหานคร ค้านกระบวนการเรียนรู้	73
13	ค่าเฉลี่ย ($ar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนความคิดเห็นของ	
	นักสึกษาที่พิการทางการมองเห็นที่เรียนหลักสูตรต่างระดับเกี่ยวกับสภาพการจัด	
	การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ในกรงเทพมหานคร ค้านสื่อการเรียนรู้	76

สารบัญตาราง (ต่อ)

ฅารางที่		หน้า
14	ค่าเฉลี่ย ($ar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนความคิดเห็นของ	
	นักศึกษาที่พิการทางการมองเห็นที่เรียนหลักสูตรต่างระดับเกี่ยวกับสภาพการจัด	
	การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ในกรุงเทพมหานคร ค้านการวัดผลและประเมินผล	79
15	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของนักศึกษาที่พิการทาง	
	การมองเห็นที่เรียนหลักสูตรต่างระดับเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียน	
	สายสามัญในกรุงเทพมหานคร ด้านหลักสูตร	82
16	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของนักสึกษาที่พิการทางการมองเห็นที่เรียน	
	หลักสูตรต่างระดับเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ	
	ในกรุงเทพมหานคร ค้านหลักสูตร รายคู่ค้วยวิธีทคสอบของเชฟเฟ่ (Scheffe' test)	83
17	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของนักศึกษาที่พิการทาง	
	การมองเห็นที่เรียนหลักสูตรต่างระดับเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียน	
	สายสามัญในกรุงเทพมหานคร ค้านครูประจำกลุ่ม	83
18	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของนักศึกษาที่พิการทาง	
	การมองเห็นที่เรียนหลักสูตรต่างระดับเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียน	
	สายสามัญ ในกรุงเทพมหานคร ค้านนักสึกษา	84
19	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของนักสึกษาที่พิการทางการมองเห็นที่เรียน	
	หลักสูตรต่างระดับเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ	
	ในกรุงเทพมหานคร ค้านนักศึกษา รายคู่ค้วยวิธีทคสอบของเชฟเฟ่ (Scheffe' test)	84
20	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของนักศึกษาที่พิการทาง	
	การมองเห็นที่เรียนหลักสูตรต่างระดับเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียน	
	สายสามัญ ในกรุงเทพมหานคร ค้านกระบวนการเรียนรู้	85
21	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของนักศึกษาที่พิการทางการมองเห็นที่เรียน	
	หลักสูตรต่างระคับเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ	
	ในกรุงเทพมหานคร ค้านกระบวนการเรียนรู้ รายคู่ค้วยวิธีทคสอบของเชฟเฟ่	
	(Scheffe' test)	86

สารบัญตาราง (ต่อ)

การางที่		หน้า
22	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของนักศึกษาที่พิการ	
	ทางการมองเห็นที่เรียนหลักสูตรต่างระดับเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียน	
	สายสามัญ ในกรุงเทพมหานคร ด้านสื่อการเรียนรู้	86
23	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของนักสึกษาที่พิการทางการมองเห็นที่เรียน	
	หลักสูตรต่างระดับเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ	
	ในกรุงเทพมหานคร ด้านสื่อการเรียนรู้รายคู่ด้วยวิธีทคสอบของเชฟเฟ่ (Scheffe' test)	87
24	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของนักศึกษาที่พิการทาง	
	การมองเห็นที่เรียนหลักสูตรต่างระดับเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียน	
	สายสามัญ ในกรุงเทพมหานคร ด้านการวัดผลและประเมินผล	88
25	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของนักสึกษาที่พิการทางการมองเห็นที่เรียน	
	หลักสูตรต่างระดับเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ	
Ġ.	ในกรุงเทพมหานคร ด้านการวัดผลและประเมินผลรายคู่ด้วยวิธีทดสอบของเชฟเฟ่	
	(Scheffe test)	88
26	เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่พิการทางการมองเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัด	
	การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัณ ในกรงเทพมหานคร	90

สารบัญภาพ

แผนภาพที่		หน้
1	อักษรเบรลล์ภาษาไทย	19